

Čtvrtletní zpráva o protiromském předsudečném násilí

Období: 1. 4.–30. 6. 2025

Shrnutí

In IUSTITIA zjistila v druhém kvartálu roku 2025 celkem 3 incidenty, které byly motivovány romskou národností a které se staly na území České republiky. Ve dvou případech se jednalo o fyzické napadení. Napadení utrpěli psychickou újmu a majetkovou újmu. Incidenty se staly v Ústeckém, Libereckém a Jihomoravském kraji. Dvakrát ve veřejném prostoru, jednou v zaměstnání.

Úvod

Romové a Romky jsou dlouhodobě jednou ze skupin, které v české společnosti patří mezi nejvíce ohrožené co do zkušeností s předsudečným násilím. Informace o protiromských předsudečných incidentech systematicky sbírá Policie ČR a nevládní neziskové organizace. Kromě toho lze na rozsah zkušeností s protiromským předsudečným napadením usuzovat z výsledků výběrových šetření.

Dohromady tyto zdroje poukazují na významnou míru incidentů, o nichž se policie ani neziskové organizace nedozvídají. Spoléhání se na policejní a nevládní statistiky nejenže může vést ke zkreslení představ o výskytu protiromského násilí, ale především může znamenat, že se k napadeným a jejich blízkým nedostává potřebná pomoc.

Abychom na to upozornili, rozhodli jsme se vytvářet zvláštní zprávy o protiromském předsudečném násilí v ČR pro čtvrtletí roku 2025. Zpráva má tři hlavní části. Po představení projektu, v rámci kterého vznikají, jsou popsány dostupné zdroje informací o protiromském předsudečném násilí. Následně jsou představeny významné události, které se na poli protiromských předsudků a násilí v české společnosti staly v daném čtvrtletí. Nakonec jsou prezentovány informace o počtu zjištěných incidentů motivovaných protiromskými předsudky. Spolu s tím popisujeme strukturu forem jejich provedení a způsobených škod a popíšeme místo, kde se staly. Sekci uzavírá popis jednotlivých incidentů.

O projektu

Projekt je zaměřen na zprostředkování komplexní odborné pomoci Romům a Romkám ohroženým předsudečným násilím prostřednictvím cílené terénní práce, zvyšování informovanosti a systematického monitoringu předsudečně motivovaných incidentů. Reaguje na dlouhodobé potřeby romské cílové skupiny, zejména v regionech s vysokým výskytem předsudečného násilí a nízkou mírou jeho reportování.

Projekt zvyšuje informovanost Romů a Romek o podstatě předsudečného násilí, jejich právech a dostupných možnostech odborné pomoci. Tento cíl naplňuje prostřednictvím terénní práce a informačních a osvětových aktivit, včetně tvorby a šíření srozumitelných informačních

materiálů a spolupráce s lokálními romskými organizacemi. Díky těmto aktivitám se zlepšuje dostupnost informací a posiluje se ochota cílové skupiny obracet se na odborné služby. Součástí projektu je zajištění právní podpory obětem předsudečného násilí. Projekt poskytuje individuální právní poradenství, v odůvodněných případech zajišťuje právní zastoupení a zprostředkovává návazné služby, jako je sociálně-právní poradenství, doprovody k orgánům veřejné moci a psychologická podpora. Tyto aktivity posilují schopnost obětí uplatňovat svá práva a orientovat se v trestním i přestupkovém řízení.

Důležitou součástí projektu je monitoring předsudečného násilí a podpora jeho reportování. Prostřednictvím terénní práce a zapojení peer pracovníků projekt posiluje důvěru romské komunity vůči odborným organizacím a přispívá k lepšímu mapování předsudečně motivovaných incidentů.

Projekt je realizován na území celé České republiky, se zvláštním důrazem na Prahu, Ústecký, Středočeský, Moravskoslezský a Liberecký kraj. Prostřednictvím terénní práce, osvěty a spolupráce s lokálními aktéry projekt přispívá ke zlepšení dostupnosti odborné pomoci a k posilování ochrany Romů a Romek ohrožených předsudečným násilím.

Informační zdroje o protiromském předsudečném násilí

Policejní statistiky

Statistiky o předsudečných trestných činech jsou pravidelně zveřejňovány ve zprávách Ministerstva vnitra o extremismu a předsudečné nenávisti.¹ Statistiky vytvářené policií jsou důležitým zdrojem poznání o struktuře a vývoji předsudečné kriminality, protože se na jejich vytváření podílejí policisté napříč ČR s dostatečným množstvím zdrojů. Zároveň se však vyznačují zásadním nedostatkem, který obecně pojmenováváme jako kriminální latenci.

O latenci hovoříme v situaci, kdy je určitá forma kriminality oznamována v nižší míře, než v jaké se skutečně stala. To typicky znamená, že se napadení, svědci či další lidé, kteří o spáchání zločinu něco vědí, rozhodli policii v této věci nekontaktovat. Důvody k tomu mívají různé. Například si mohou myslet, že to nebylo tak závažné, aby se tím policie musela zabývat. Stejně tak si ale mohou myslet, že je to zbytečná ztráta času, protože policie by s tím nic neudělala. Případně mohou mít z policie strach.

Druhým důvodem vyšší latence předsudečné kriminality je chybná evidenční praxe policistů. Obvykle se jedná o situaci, kdy někdo policii oznámí předsudečné napadení, avšak sloužící policista se jím buď vůbec odmítne zabývat, anebo incident sice zaznamená do evidenčního statistického systému, ale bez správné kvalifikace. To znamená, že napadení bude zaznamenáno jako běžná, nikoli předsudečně motivovaná kriminální činnost.²

V letech 2020 až 2024 policie průměrně každý rok zaznamenala 146 trestných činů s nenávistným podtextem. V roce 2024 to bylo 159 trestných činů. Ve stejném období policie každoročně zaevidovala průměrně 23 protiromských trestných činů, přičemž v roce 2024 se

---

¹ <https://mv.gov.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>

² Podrobněji k tomu zde: <https://www.ceskakriminologie.cz/wp-content/uploads/2023/12/Klasifikacni-chyba.pdf>.

jednalo o 17 trestných činů. Podrobnější informace o protiromských trestných činech s nenávistným podtextem nejsou k dispozici.³

Statistiky nevládních neziskových organizací

Statistiky nevládních organizací představují důležitý doplněk policejním statistikám. Přestože nedisponují tolika zdroji jako Policie ČR, jejich statistiky zpravidla obsahují informace o latentním předsudečném násilí.

Jedinou nevládní organizací v ČR, která se dlouhodobě a systematicky věnuje vytváření statistik o předsudečném násilí, je In IUSTITIA. K vytváření statistik využívá různé zdroje, jako jsou informace oznámené oběťmi a svědky, vlastní monitoring médií a přebírání dat z policejních statistik.⁴

Vlastní monitoring médií se zaměřuje jak na běžná, tak sociální média. Důležité je, že In IUSTITIA zaznamenává pouze ty incidenty, které již někdo jako předsudečné označil. Pracovníci a pracovnice tedy sami proaktivně nevyhledávají předsudečné incidenty například tak, že by procházeli diskuse u vytipovaných článků. Řídí se primárně logikou oznamování dotčených osob.

Zpracování policejních dat je časově náročný proces, který zahrnuje ověřování informací o incidentech a jejich případné doplňování o údaje od státních zastupitelství a soudů. Obvykle trvá nejméně dva roky, než jsou policejní data plně zpracována do statistik In IUSTITIA. Z toho důvodu je třeba obezřetně přistupovat k meziročnímu srovnání a dlouhodobému vývoji počtu předsudečných incidentů. Typicky v posledních letech se nejedná o soubory, kam budou teprve zařazeny případy z policejních statistik.

V letech 2020 až 2024 In IUSTITIA registrovala v průměru 158 předsudečných incidentů ročně. Průměrný počet protiromských incidentů v těchto letech činí 27 incidentů. Toto číslo ještě velmi pravděpodobně vzroste, protože k incidentům spáchaným v letech 2023 a 2024 zatím nebyly přidány ty z policejní statistiky.

Proaktivním vyhledáváním protiromských incidentů na českém internetu se v posledních 5 letech zabývaly dva projekty. První z nich realizovaly Evropské centrum pro práva Romů, Fórum lidských práv a Romea. Dvacet dobrovolníků z řad romských studentů a studentek identifikovalo mezi jarem 2022 a létem 2023 245 protiromských incidentů.⁵ Druhý projekt, organizovaný organizací ARA ART, odhalil mezi prosincem 2023 a listopadem 2024 celkem 5 017 protiromských nenávistných incidentů.⁶

---

³ <https://mv.gov.cz/soubor/zprava2024-pdf.aspx>

⁴ Podrobněji je metodika In IUSTITIA popsána v této zprávě https://in-ius.cz/wp-content/uploads/2023/03/2018_03_TEXT_ZPRAVY_komplet.pdf.

⁵ https://forumhr.eu/wp-content/uploads/2024/02/EN_challenging-digital-antigypsyism-in-the-czech-republic.pdf

⁶ <https://romea.cz/cz/domaci/ara-art-monitoring-odhalil-tisice-protiromskych-nenavistnych-projevu-na-socialnich-sitich>

Tento značný rozptyl – od desítek až po tisíce incidentů – lze vysvětlit především odlišnými definicemi, metodikou a kapacitami monitorujících organizací.

Šetření

Zatímco předchozí zdroje se soustřeďují na informování o počtu protiromských předsudečných incidentů, autoři a autorky šetření zjišťují podíl lidí, kteří mají s protiromskými předsudečnými útoky osobní zkušenost, v reprezentativním vzorku populace.

V letech 2020 až 2024 byly provedeny tři relevantní výzkumy zkušeností s protiromskou předsudečnou viktimizací (napadením). V roce 2021 realizovala Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA) šetření mezi Romy a Romkami staršími 16 let v deseti evropských zemích, včetně Česka. Podle šetření bylo v posledních 12 měsících 34 % českých Romů a Romek obtěžováno a 4 % byla fyzicky napadena z důvodu toho, že jsou Romové. V porovnání s průměrem EU jsou tato čísla dvojnásobná, respektive čtyřnásobná.⁷

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí Ministerstva práce a sociálních věcí uskutečnil dvě šetření v letech 2022 a 2024, přičemž používal stejné kategorie jako FRA. Šetření z roku 2022 zjistilo, že v posledních 12 měsících bylo 2,3 % romských respondentů a respondentek fyzicky napadeno a 28,1 % obtěžováno kvůli tomu, že jsou Romové.⁸ V pozdějším šetření bylo předsudečně fyzicky napadeno 2,7 % a předsudečně obtěžováno 30 % respondentů a respondentek.⁹

Na základě údajů z šetření můžeme přibližně odhadnout počet protiromských předsudečných incidentů. Vyjdeme z úvahy, že jeden člověk viktimizovaný v posledních 12 měsících odpovídá jednomu incidentu. V tomto ohledu se jedná o minimalistický odhad, protože někteří dotyční mohli být v uvedeném období viktimizováni více než jednou. Dále budeme pracovat s odhadem počtu Romů a Romek žijících v ČR Evropské komise, tj. 250 000 jedinců.¹⁰ Kvůli nedostatku informací o věkovém složení romské populace použijeme toto číslo, i když zahrnuje také Romy mladší 16 let.

Převedeme-li tedy počet viktimizovaných fyzickým násilím (2,7 %) a obtěžováním (30 %) na počty incidentů v poměru 1 ku 1 na základě obecného odhadu romské populace v ČR, můžeme vyvodit, že v letech 2023 a 2024 došlo k 6 750 fyzickým útokům a 75 000 incidentům obtěžování, které byly spáchány kvůli romské národnosti napadených.

Ani tento odhad však nemusí být konečný. Protože uvedená výběrová šetření čerpají z reflektované zkušenosti dotázaných Romů a Romek, je možné, že některé incidenty budou jimi přehlédnuty. To platí zejména pro ty páchané na internetu, kde je může zaznamenat kdokoli.

⁷ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2022-roma-survey-2021-main-results2_en.pdf

⁸ https://katalog.vupsv.cz/fulltext/vz_556.pdf

⁹ https://katalog.vupsv.cz/fulltext/vz_534.pdf

¹⁰ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/combating-discrimination/roma-eu/roma-equality-inclusion-and-participation-eu-country/czech-republic_en

Pro představu o výskytu vystavení protiromským předsudečným incidentům lze uvést výsledky šetření o online nenávistných projevech mezi mladými lidmi provedeného společností Ipsos ve spolupráci s In IUSTITIA a T-Mobile v roce 2025. Šetření se zúčastnilo 816 lidí ve věku 11 až 21 let, přičemž pouze 2 % respondentů se identifikovala s menšinovou národní nebo etnickou skupinou. Ze 769 respondentů, kteří byli v posledních 12 měsících vystaveni nenávistným projevům online, jich 31 % uvedlo, že se jednalo o protiromské projevy.¹¹

Závěrem

Policie v ČR eviduje výrazně méně protiromských incidentů než jiné instituce. Rozdíly jsou propastné zejména ve srovnání s výsledky reprezentativních průzkumů. Zatímco policie uvádí kolem 20 incidentů ročně, odhady založené na zkušenostech samotných Romů hovoří o vyšších desítkách tisíc. S protiromskými incidenty se na internetu setkává téměř třetina mladých lidí, a to nejen těch s romskou národností.

Samozřejmě ne každý incident odvozený z šetření nutně naplňuje znaky trestného činu. Přesto se zdá, že policejní statistiky představují pouze onu pověstnou špičku ledovce celkového předsudečného násilí. Nízká míra hlášení a chyby při správné identifikaci motivu vedou k hrubému podhodnocení celého problému, což v důsledku brání efektivní ochraně práv Romů a Romek.

---

¹¹ https://assets.nationbuilder.com/zamanzelstvi/pages/3104/attachments/original/1747940563/Ipsos_pro_T-Mobile_S%CC%8Cikana_a_Nena%CC%81vistne%CC%81_projevy_%281%29.pdf?1747940563

Prodloužení lhůty na odškodnění protiprávně sterilizovaných žen

Prezident ČR Petr Pavel podepsal novelu prodlužující lhůty pro podání žádostí o odškodnění protiprávně sterilizovaných žen. Stávající tříletou lhůtu novela prodlužuje na pět let.¹² Vláda přidá ministerstvu zdravotnictví na odškodnění 200 milionů korun.¹³

Segregace romského žactva na základních školách pokračuje

Více než 130 základních škol má výrazný podíl romských žáků, z toho v 78 z nich tvoří Romové více než polovinu žáků. Pokračující segregaci romských dětí ve školství odhalila studie PAQ Research.¹⁴ V Senátu proběhlo slyšení na téma desegregace ve vzdělávání. Setkání se zúčastnili odborníci z praxe, samospráv i neziskových organizací a romské občanské společnosti.¹⁵

Amnesty International kritizuje rasistickou kampaň SPD

Organizace Amnesty International ve své výroční zprávě o stavu lidských práv upozorňuje v souvislosti s Českou republikou na neuzavřené odškodnění obětí protiprávních sterilizací, vývoz zbraní do rizikových regionů nebo rasistickou a xenofobní kampaň SPD. Součástí kampaně bylo také hanobení Romů.¹⁶

Ministerstvo školství připomíná silné romské příběhy

Ministerstvo školství vydalo u příležitosti Mezinárodního dne Romů vzdělávací materiál Síla romských příběhů.¹⁷

Sokolov nevyhověl žádosti o vyvěšení romské vlajky

Města Karlovy Vary, Praha nebo Ostrava vyvěsila u příležitosti Mezinárodního dne Romů romskou vlajku. Sokolov to ale ani na žádost neučinil, vedení města svůj postoj nesdělilo.¹⁸

Brno přijalo akční plán sociálního začleňování

Brno přijalo tříletý akční plán sociálního začleňování, který má pomoci lidem ohroženým chudobou a akcentuje specifickou situaci Romů, kteří čelí různým formám diskriminace. Plán

---

¹² <https://romea.cz/cz/domaci/prodlouzeno-prezident-podepsal-novelu-zakona-protipravne-sterilizovane-zeny-mohou-zadat-o-odskodneni-az-do-ledna-2027>

¹³ <https://romea.cz/cz/domaci/vlada-prida-200-milionu-na-odskodneni-nezakonných-sterilizaci-lhuta-pro-podani-zadosti-se-prodlouzi>

¹⁴ <https://romea.cz/cz/domaci/segregace-ve-skolstvi-trva-romske-deti-tvori-vetsinu-zaku-v-desitkach-skol-odpovednost-nesou-obce-potrebuji-ale-podporu-statu>

¹⁵ <https://romea.cz/cz/domaci/v-senatu-se-resila-segregace-ve-vzdelavani-romske-skoly-nejsou-minulost-experti-volaji-po-zmene-zakona-i-podporných-opatrenich>

¹⁶ <https://romea.cz/cz/domaci/amnesty-international-o-ceske-republice-spd-siri-rasismus-romske-zeny-stale-cekaji-na-odskodneni-vyvoz-zbrani-do-rizikovych-oblasti-pokracuje>

¹⁷ <https://zapojmevsechny.cz/clanek/1119-sila-romskych-pribehu-jak-obohatit-vyuku-a-skolni-prostredi>

¹⁸ <https://romea.cz/cz/domaci/sokolov-odmitl-vyvesit-romskou-vlajku-jan-conka-mluvi-o-promarnene-prilezitosti-a-o-zklamani>

vznikl na základě spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování a počítá i s účastí neziskových organizací.¹⁹

Odsouzení režiséra za nucení k protiromským výrokům

Opavský okresní soud odsoudil podmíněným dvacetiměsíčním trestem režiséra reality show Výměna manželek za nepřímé přispění k sebevraždě jednoho z účastníků pořadu. Rozsudek zatím není pravomocný. Režisér nutil muže k rasistickým výrokům proti Romce, která hrála roli „vyměněné manželky“. Synové muže vypověděli, že otec byl zastrašován pokutou, pokud neučiní pořad atraktivnějším rasistickými narážkami. Muž měl ovšem obavu z trestního stíhání. Osmý den natáčení spáchal sebevraždu.²⁰

Česká školní inspekce reaguje na šikanu v Hodoníně

Česká školní inspekce doporučila hodonínským školám, aby se více zaměřily na systematické vyhodnocování vztahů mezi žáky a zintenzivnily třídnické hodiny. Je to reakce na únorové brutální napadení dvanáctileté žákyně. Zmocněnkyně žákyně Petra Naskosová z In IUSTITIA ale závěry inspektorů kritizuje. Nikdo z inspektorů poškozenou neoslovil, aby zjistil, jak dlouho a za jakých okolností šikana probíhala. O závěrech šetření se poškozená dozvěděla až z médií. Takový postup oslabuje podle Naskosové důvěru v objektivitu celého procesu.²¹

Kampaň proti anticikanismu spuštěna

Spolek Slovo 21 a RomanoNet spustily kampaň Nebudu mlčet, jejímž cílem je veřejné odmítnutí a boj proti anticikanismu.²²

Divadelní hra připomněla přeživší romské genocidy

V rámci festivalu Khamoro bylo uvedeno představení inscenace Příběhy přeživších, které vzniklo ve formátu divadla utlačovaných. Tématem jsou autentické výpovědi potomků přeživších romského holokaustu.²³

Goralová oceněna za občanskou statečnost

Lidskoprávní aktivistka a sociální pracovnice Elena Goralová získala Cenu Františka Kriegla udělovanou Nadací Charty 77 za občanskou statečnost. Porota ocenila její odvalu a sílu dlouhodobě bojovat za odškodnění obětí protiprávních nucených sterilizací romských žen.²⁴

Historička bude zkoumat dějiny střední a východní Evropy také z romské perspektivy

¹⁹ <https://romea.cz/cz/domaci/brno-chce-zmenit-zivot-ve-vyloucenych-lokalitach-novy-akcni-plan-cili-specificky-i-na-romy-a-na-realizaci-se-maji-podilet-i-romske-organizace>

²⁰ <https://romea.cz/cz/domaci/reziser-vymeny-manzelek-nutil-ucastnika-k-rasismu-vuci-romce-muz-se-obesil-vladni-zmocnenkyne-vyzyva-zastavte-zvraceny-porad>

²¹ <https://romea.cz/cz/domaci/sikana-v-hodonine-inspekce-doporucuje-skolam-vice-pracovat-s-tridnimi-vztahy-podle-zastupkyne-napadene-zakyne-bylo-setreni-neeticke>

²² <https://romea.cz/cz/domaci/stuzkou-proti-anticiganismu-slovo-21-a-romanonet-spusti-kampan-nebudu-mlcet>

²³ <https://romea.cz/cz/domaci/video-bolestive-dedictvi-romskeho-holokaustu-na-jevisti-promlouvaji-jeho-potomci-prostrednictvim-divadla-utlacovanych>

²⁴ <https://romea.cz/cz/romea-tv/primy-prenos-vime-kdo-ziska-cenu-frantiska-kriegla-sledujte-zive-na-romea-tv>

IN IUSTITIA

Úřad vlády
České republiky

Kateřina Čapková z Filosofické fakulty Univerzity Karlovy získala Advanced Grant od Evropské výzkumné rady ve výši 62 milionů korun. Bude zkoumat dějiny pěti zemí středovýchodní Evropy pohledem Romů, Židů a lidí s postižením.²⁵

---

²⁵ <https://romea.cz/cz/domaci/romove-zide-lide-s-postizenim-cesky-vyzkum-uspel-mezi-evropskou-vedeckou-ELITOU-katerina-capkova-ziskala-grant-62-milionu-korun>

Předsudečné incidenty

In IUSTITIA zaznamenala v druhém čtvrtletí roku 2025 tři protiromské předsudečné incidenty. Nejčastějšími formami útoku v uvedeném období bylo fyzické násilí. Jednou byl zastoupen slovní útok a útok na majetek. Jeden incident se může vyznačovat více formami.

Tabulka 1 Formy protiromských předsudečných incidentů

Slovní útok	1
Fyzický útok	2
Útok na majetek	1

Z hlediska utrpěné újmy a škod se nejčastěji objevovala psychická újma. Dále je zastoupena majetková škoda většího rozsahu. I zde platí, že jeden incident se může vyznačovat více typy škod.

Tabulka 2 Škody protiromských předsudečných incidentů

Psychická újma	2
Majetková škoda většího rozsahu (do 50 000 Kč)	1

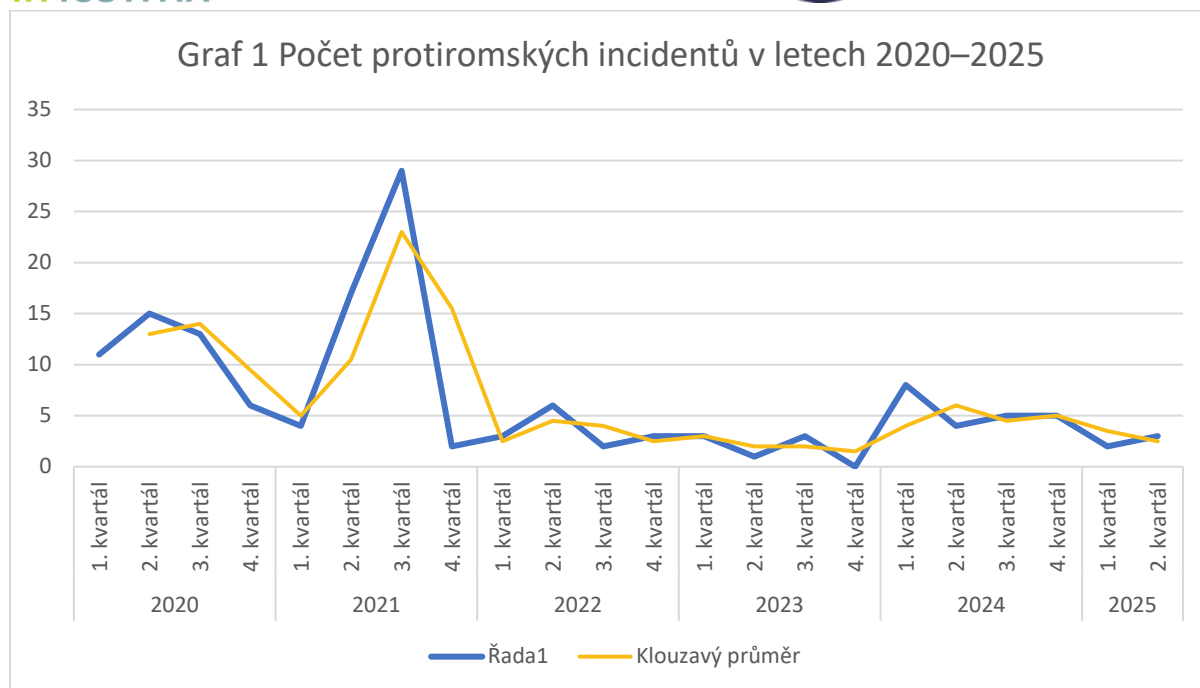
Co se týče geografického rozmístění, incidenty se staly v Ústeckém, Libereckém a Jihomoravském kraji. Ve dvou případech se jednalo o veřejný prostor, jednou o zaměstnání napadeného.

Dlouhodobé srovnání protiromských předsudečných incidentů

Graf 1 zachycuje vývoj počtu incidentů v letech 2020 až 2025 na čtvrtletní úrovni. Modrá křivka označuje absolutní hodnoty zjištěné v jednotlivém čtvrtletí. Tmavě žlutá křivka udává tzv. klouzavý průměr, který slouží k očištění vývoje o krátkodobé výkyvy. Protože se počítá na základě průměrných hodnot v uplynulém období, klouzavý průměr má vždy určité zpoždění – reaguje se zpožděním, a ne tak dramaticky.

Konkrétně graf ukazuje, že po výrazném nárůstu protiromských předsudečných incidentů ve druhém a třetím čtvrtletí 2021 dochází k jejich prudkému poklesu a stabilizování na úrovni kolem 5 incidentů za kvartál.

Je však třeba vzít v potaz, že v letech 2023 až 2025 nebyly do databáze zahrnuty incidenty z policejních statistik. Jejich počet se tak ještě zvýší.

Popis incidentů

Poničený pomník zabitých v koncentračním táboře

Neznámý útočník poničil památník obětem romských a sintsckých dětí, které se narodily a byly zabity v koncentračním táboře. Na památníku jsou znatelné zásahy sekerou, útočník se patrně snažil odsekát jména zavražděných z památní desky. Poničená jsou jména i ročních dětí. Incident byl nahlášen zaměstnanci muzea, který podle informací z médií zvažoval nahlášení incidentu policii. Není to první případ poškození památníku. V roce 2019 někdo poničil dřevěné kříže, které jsou jeho součástí.

Kouření před ateliérem

Chlapec šel do školy kolem ateliéru a kouřil. Z ateliéru vyběhl muž a začal žáka základní školy škrtit. Napadený šel místo do školy domů, kde o napadení řekl bratrovi, a ten zavolal policii. Policie sdělila, že věc řešit nebude, protože napadený chlapec údajně řekl, že napaden nebyl. To ale není pravda. Chlapcovi příbuzní jsou přesvědčeni, že byl napaden proto, že je Rom, a chce ověřit, zda policie tedy věc řeší, nebo nikoli. Pachatel měl při útoku mít rasistické poznámky, které ale chlapec nebyl schopen zopakovat. Napadený je ve špatném psychickém stavu. Zájemcům bylo sepsáno trestní oznámení. Následně už ale není k dispozici informace, zda se policie věcí zabývala.

„Cikáni žerou psy“

Muže v zaměstnání rasisticky šikanuje kolega. Údajně z legrace mu dává pohlavky a uráží ho slovy jako: „Cikáni žerou psy.“ Nadřizený věc neřeší, protože útočník je jeho kamarád.

Poznámky k metodologii

Incidenty popsané v této zprávě byly zaregistrovány zaměstnanci a zaměstnankyněmi organizace In IUSTITIA na základě různých zdrojů. Některé jsme zaznamenali během terénní práce a vlastního monitoringu médií a internetu. Jiné případy nahlásili sami poškození či svědci. Důležitý zdroj protiromského předsudečného násilí tvoří statistiky Policie ČR.

Statistické údaje vyžádané od Policejního prezidia In IUSTITIA ověřuje ve spolupráci s orgány činnými v trestním řízení, od krajských ředitelství policie přes státní zastupitelství po soudy. Tento proces je časově velmi náročný. Protože incidenty zařazujeme do databáze až po jeho ukončení, nejsou v těchto zprávách počty incidentů za jednotlivé roky srovnatelné. Zařazeny zatím nebyly incidenty z období 2023 až 2025. To znamená, že v těchto letech se počet incidentů téměř jistě zvýší.

S ohledem na interpretaci prezentovaných dat je třeba dále doplnit, že u kategorií formy útoku a typu škody platí, že incident mohl být charakterizován více než jedním znakem. Například jeden incident se mohl vyznačovat jak slovním, tak fyzickým násilím. U některých případů naopak mohly být znaky neznámé nebo zatím neobjasněné. Proto je nutné k jejich interpretaci přistupovat opatrně.

Podrobněji je metodika monitorování předsudečného násilí zpracována ve výročních zprávách.

Neprošlo jazykovou korekturou.

Zpráva vznikla v rámci projektu Komplexní podpora Romů ohrožených předsudečným násilím realizovaném v roce 2025.

*Financováno z programu **Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce**.*

Projekt byl realizován za finanční podpory Úřadu vlády České republiky. Výstupy projektu nereprezentují názor Úřadu vlády České republiky a Úřad vlády České republiky neodpovídá za použití informací, jež jsou obsahem těchto výstupů.